

MAUTHNER ÖDÖN

MAGKERESKEDÉSE

JÓZSEF FŐHERCZEG Ő CS. ÉS KIR. FENSÉGE UDV. SZÁLLITÓJA.
Budapest, koronaherczeg-utca 18. szám.

Margitszigeti parkrészlet, Mauthner-féle margitszigeti fűmaggal begyepesítve.

MAUTHNER-FÉLE

MARGITSZIGETI FÜMAGKEVERÉK.

Már az évek hosszú során át kizárólag csak én szállítom a margitszigeti parkirozások számára való összes fűmaggakat és bátran ajánlhatom ezen a legalacsonyabb, legfinomabb levelű és legtartósabb fűmagvakból álló keveréket mint létező legkitűnőbbet.

100 kiló 70 forint — 1 kiló 90 kr., azaz 10 kilón alóli mennyiségnél 90 krért, 10 kilón felülénél 70 krért számítatik kilója.

14. SZÁM. 1889.

BUDAPEST. ÁPRILIS 7.

XXXVI. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: fél évre — 6 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt fél évre — 4 * Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK: egész évre 6 frt fél évre — 3 * Külföldi előfizetésekre a postailag meghatározott viteldíj is eszandó

JOHN BRIGHT.

1811—1889.

ANGLIÁBAN egy valóban nagy nevezhető államférfiúnak érdemeiben és sikereiben gazdag élete pályája ért véget márczius 26-án. John Bright, a puritán jellemű quaker, a népszabadságnak fennkölt lelki apostola, hazájának az osztályuralom bilenseiből egyik föl-szabadítója s a szabadelvű reform-mozgalmak vezére életének 78-ik évében elhunyt, megsiratva nemzetétől, tisztelettel kísérvé sírjába még ellenfeleitől is s megérdemelve, hogy a szabadság igaz barátai, bármily nemzethez tartozzanak, áldással emlegessék nevét.

John Bright életét és nyilvános pályáját hivatott tollból ismertette a Vasárnapi Ujság 1872-iki évfolyamában, úgy, hogy ez uttal elég a kiemelkedőbb részletekre szorítkozva s azokat az újabb adatokkal kiegészítve áldozunk emlékének.

John Bright 1811-ben Lancashireban született, hol atyja jómódu gyapjuzó gyáros vala, ki világos észszel s nagy élettapasztalattal vezette be fiát már kis korában a legfontosabb politikai kérdések ismeretébe. A gyermek John Yorkshireban végé iskoláit s atyja üzletébe lépve, közvetlen tapasztalásból kezdé ismerni az 1816-ban behozott gabnatorvénynek (Corn-Law) végtelenül káros hatásait, különösen a kevésbé vagyonos osztályokra, melyeknek a gabonára vetett behozatali vám nem csak kenyerét drágítá meg, de tisztas megélhetésüket is alig tette lehetővé. Miután Bright 1833—35-ben Európában, Egyiptomban és Palaestinában tett tanulmányutjából visszatért, megismerkedett Cobden Rikharddal, egy manchesteri kereskedővel, kit utóbb szülővárosa aldermannak választott. Ekkor szövődött a két nagy szellem között az a hatalmas szövetség, mely hadat üzenve az avult állapotok, az osztályuralom akkor még hatalmas, mondhatni mindenható rendszerének, végre is győzedelmes kelt ki a nehéz küzdelemből. Bright, ki korán nősült, 1841-ben elveszté első nejét, Priestmonk Erzsébetet, ki szintén buzgó quaker nő vala, s fájdalmára abban kerestett enyhülést, hogy Cobdennel kezét fogva, egész lélekkel belemerült a gabnatorvények ellen indított ama nagy harcba, mely mindkettőjüknek örök dicsőséget szerzett.

Kezdetben igen ügyetlen szónoknak mutatta be magát; de azt mondá, hogy ő meg fog tanulni szónokolni is, s akaraterejével kivívta azt,

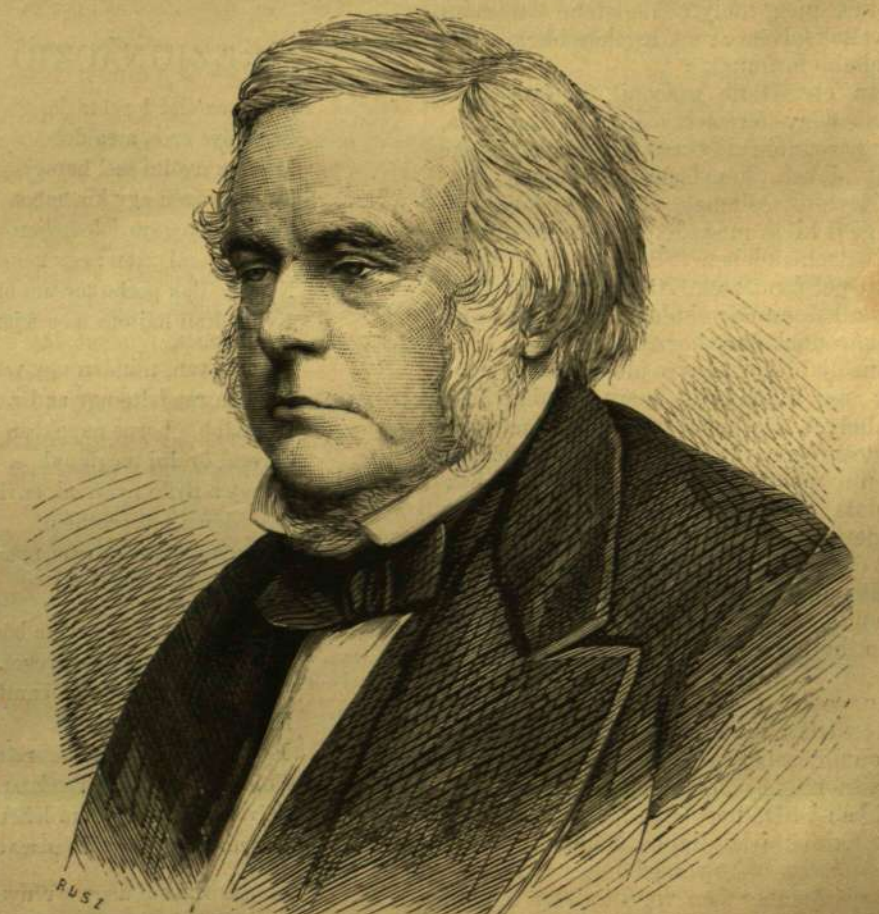
hogy utóbb úgy emlegették, mint «az egész világ» legünnepeltebb szónokát. Heten: Cobden, Bright, Brotherton, Buckingham, Duncombe, Evart, Roebuck 1836-ban megalakították a gabnatorvények elleni ligát (Anti-Corn-Law-Association) Manchesterben, kimondván, hogy el fognak törülni minden monopóliumot s zavar, vérontás nélkül, csak a meggyőződés által vezetett szó és toll hatalmával keresztül visznek egy oly, vagy tán még nagyobb forradalmat, a minőt atyáik vittek keresztül 1789-ben.

S megindult az a hatalmas izgatás, melyhez hasonlóra alig akadni valahol. A liga tagjai hat kerületre osztották föl az országot magok között s Brightnak Alsó-Skóeczia jutott. Egyszerre lázba esett egész Anglia. A nők imádkozva körmeneteket, estélyeket rendeztek a kereskedés szabadsága érdekében; a nép százezrenként hordta filléreit az apostolok lábaihoz az agitáció céljaira; tüntetések voltak napirenden az ország minden városában. A manchesteri csarnok meg-

nyitásakor 560 ezer forint gyűlt össze az ügyre két óra alatt. De a tory-kormány makacs maradt. Irlandban éhhalálnak kellett kitörni, Nagy-Britannia többi részein is a nyomor és vész furriának kellett végig száguldani, lázongásnak, pénzzavaroknak bekövetkezni, míg végre Peel, a miniszterium feje 1845-ben tartott híres budget-beszédében maga is rá állt arra az alapra, mely a manchesteri programban foglaltatott.

Bright 1843-ban jutott be először a parlamentbe s azóta folyvást itt szolgálta hazája s az összes emberiség ügyét. A gabnatorvény elleni liga 1846. júl. 2-án teljes diadalt aratván, föl-oszlott. Bright, mint quaker, ellensége lévén minden háborúnak, ő is helyeselte barátságát, Cobdennel az a nemes törekvés, melylyel meg akarta hiúsítani a szabadságáért vérző Magyarország leverésére szánt orosz és osztrák kölcsönt s noha megbuktatni nem tudták, annyit éltek, hogy az aláírás nem volt kielégítőnek mondható.

Sőt a magyar ügyben különösen a Kossuth

JOHN BRIGHT.

Sipőcz-féle gyógyborok!

Ezen közkedveltségnek öröndő és az orvosok által is legnagyobb elismerésben részesült gyógyboraim, melyek hason készítményű külföldiekkel a versenyt bátran kiállják, a legjobb minőségű anyagokból készítem ezen borok étvágygerjesztő, idegerősítő, a vérképződést elősegítő diätetikus készítmények;

Pepsin bor

kitűnő hatású mindennemű gyermekbajoknál, vérszegény és tuberkulózis gyermekeknél, megszünteti a gyomorégést a bor v. sörnek túlságos élvezete után. 1 palack ára 1 frt 50.

Coca bor

az idegrendszer élénkítésére, erősítésére és tevékenységének fokozására orvosilag sokszorosan ajánlott becses szer, rögtön megszüntet mindennemű ideges fájdalmat, migrént, fog- és arcfájdalmat. 1 palack ára 1 frt 50 kr.

China és China vasbor

sápadtság, vérszegénység, étvágytalanságnál, általános gyengeségnél hosszú és nehéz betegségek után a legjobb sikerrel lesz használva és végre kitűnő erősítő szernek bizonyult az agykorban. 1 palack ára 1 frt 50.

10 üveg egyszerre rendelve 12 frt osztr. ért.

SIPŐCZ ISTVÁN
gyógyszerész

Művegyészi laboratoriuma Pécsen.

Franciaország és a Külföld Minden illatszerész é nél és Po-drásznál
La VELOUTINE
Különleges Rizspor
BISMUTTAL VEGYITVE
CH. FAY, ILLATSZERÉSZ,
PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS.

VÉGHLESI

VERA-FORRÁS.

Hazánk legtisztább, legolcsóbb és legjobb szén-savdús, égvényes savanyuvize.

VÉGHLES-SZALATNA-n (Zólyom-m.)

Budapesti főraktár
Erzsébet-körút 38-ik szám alatt.

Telephon-összeköttetés.

Számos raktár a vidéken.

A Ch. FAY-féle párisi cég
„LA VELOUTINE“
különleges rizspora eredeti minőségben kapható és utánvétellel is megrendelhető
VÉRTESSI SÁNDOR illatszertárában
Budapesten, Kilyó-tér 8. szám.

50 év óta sikerrel használtatik!

Szeplő és májfóltokat, valamint az összes bőrtisztítatlanságokat eltávolító jóállás mellett a Spitzer-féle szeplő és májfolt elleni arczkenőcs és Salvátor-szappan.

Valódi minőségben egyedül csak a 115 év óta fennálló Salvátor-gyógyszertárban, Eszéken, felsőváros, Dienes J. C.-nél kapható.

1 tégely Spitzer-kenőcs 50 és 85 kr. 1 drb Salvátor-szappan 50 kr. Hatása előmozdítatik a Spitzer-féle salakos mosdóviz használata által. 1 üveg 50 kr. Ajánlom makacsabb bőrtisztítatlanságoknál a «Milia arczkenőcsöt» 1 tégely 60 kr. Kiténő Lyoni rizspora 1 doboz 1 frt, kis doboz 50 kr. Mintán többféle utánszok léteznek, a Spitzer- és Milio-kenőcshez használandó szappanba saját cégem be van nyomva és csak ezen cégemmel ellátott Salvátor-szappan tekinthető valódinak; a Spitzer-kenőcs földén pedig a Salvátorfej domboru nyomásban van feltüntetve. Raktár Budapestben Török József gyógyszertárában, király-utca 12. Postai megrendelések utánvétel mellett azonnal pontosan elküldöttnék.

A SZAMOA-SZIGETEK.

A HULLÁMOK KÖZT.

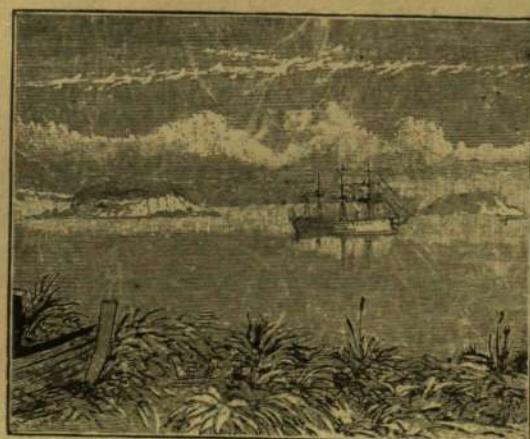

EGY VESZÉLYES PILLANAT.

A SZENT-TAMÁS-SZIGETI ORKÁN.

SZENT-TAMÁS.

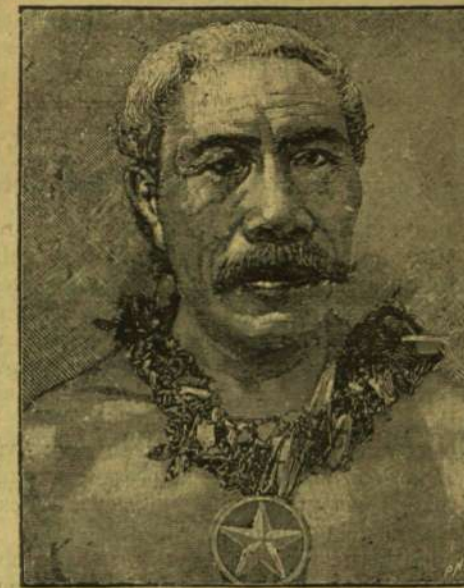

AZ AUCKLAND-SZIGETEK KIKÖTŐJE, A HONNAN A SZERENCÉTLENSÉG ELSŐ HIRE JÖTT.

HAJÓK A VIHARBAN.

4. SZAMOA BENSZÜLÖTTEK. — 5. FALUSI JELENET. — 6. SIVA VAGY ÜLŐ-TÁNCZ.

TAMASESE, SZAMOA KIRÁLY.

MATAFU MALIETOE KIRÁLY.

1. LEUMANU, APIAI FŐNÖK.

2. FANTULIA, LEUMANU NEJE.

TÁNCZMULTSÁG EURÓPAIAK ÉS BENSZÜLÖTTEK KÖZT.

VENDEGSÉG.

KIRÁNDULÁS CSOLNAKON UPOLO KÖRNYÉKÉN.

A SZAMOA-SZIGETEK RŐL.

szaki tiszt volt, anyja szépségéről híres német nő. Mara őseiben Európa majd minden népe keresztelkedett. Egyik atyai dédanyja angol főúri családból származott, Mária Teréziának keresztleánya és különös kegyeltje volt.

Mara férje, Ch. Marlet, egy francia szenator fia, algiri ügyvéd. Nejevel Budapesten ismerkedett meg gróf Zichy Jenő által, midőn Lessepéssel meglátogatta az országos kiállítást.

Marletné nagy utazásokat tett; Afrikában kivált a czigányokat tanulmányozta. Itt született lányának, Jozipának József főherceg volt a keresztapja s a magyar irodalmi és politikai körökben számos személyes ismerőse van. Összekötésben áll Horvátország szinte összes jelentős irodalmi és politikai tényezőjével. Személyes ismeretségben és levelezésben sok külföldi nevezetességgel, a kik közül felemlíthetjük a következőket: a braziliai császár, Gladstone, továbbá Párisban Grévy, Goblet, Flourens, Sully Prudhomme, Mme Adam, Buloz, Zola; Brüsszelben Victor Napoleon és Caraman Chimay hercegek, Frère Orban, Laveleye stb. H. A.

egy tavaszi gyönyörű reggelen egy csudálatos növény fakad fel a szívéből, egy lilium-fehér virág, melynek kelyhéből születik a vila-gyermek. Itt a virág kelyhében a méhecske mézzel táplálja, a hajnal harmattal itatja, míg a gyermek nő és nő, és az anya szívéből elválik. Akkor az anya jávorfa-levelekbe burkolja a kis tündér lányát s a hegyi kígyó leszen a dajkája, — hogy ő is mint kígyó marja majd az ellenséget — a hegyi szellő ringatja a bőlesőjét, míg fel nem nő nagyra, hegyek csodájának, — gyönyörű szép lánynak, tiszta és ártatlan szellemi lénynek.

POPOVICS ISTVÁN.

EGYVELEG.

* **Khina legnagyobb templomát**, egy katolikus székesegyházat, nemrég szentelte be Tagliabne püspök Pekingben. Az ünnepélyen a külföldi követek is megjelentek, sőt egy kínai miniszter is a császár képviselőjében. A templomot teljesen kínaiak építették, még a művészi díszítések is tőlök vannak.

* **Az Eiffel-tornyot** márczius 11-én teljesen befejezték s ugyanakkor a munkában résztvevő 74 munkásnak fejenként 100 frank jutalmat adtak.

* **Az álmatlanság.** Az 50-es években öt berlini ember fogadást tett, hogy egy hétig nem alussanak semmit. Az álmoság ellen mindenféle szert használtak, mindamellett csak egyetlen egy birta ki elalvás nélkül s az is 25 fontot veszített súlyából. Kettőn 130 órai ébredés után aludtak el. A negyediket már harmadnap tudógyuladás verte le. Az ötödik akkor aludt el, midőn levon ált, leest a földre s karját törte.

* **Bismarck-muzeumot** akarnak létesíteni Berlinben s a nagy közönséget felhívták, hogy mindennemű, a vaskancellárja vagy elődeire vonatkozó ereklyét küldjön be.

* **Az Egyesült-államok új elnökének neje**, Harrison asszony, igen házas egyszerű nő, ki divat tekintetében nem lesz irányadó, mint többen előzői közül. Mindamellett azt hiszik, hogy az irodalom pártolóságban jelentékeny hatása lesz, mivel otthon, Indianapolisban egy irodalmi klub igen tevékeny vezértagja volt.

* **I. Napoleon katonái számára**, kik közül abban az időben még 42,592 élt, III. Napoleon Szent-Ilona nevű külön érdemrendet alapított. A mult év végén ezekből a veteránokból már csak 130 volt életben, kik közül a legidősebb 1785-ben, a legfiatalabb pedig 1800-ban született.

VILA.

Vastagh György rajza.

COP-MARLET MARA.

VILA.

Erdei tündér a délszlávok regéiben.

A vilák nagy hegyekben és kösziklák közt a nagy folyamok mentén élnek. Minden vila fiatal, szép, fehér habszerű öltönyt visel, a mellén és derekán szétbontva hullámszik alá hosszú haja. A vilák addig, míg valaki meg nem sérti őket, senkit nem bántanak, de ha akad olyan vakmerő, a ki akkor háborgatja, midőn a hegyi mezőkön a *kolót* lejtik vagy vadásznak, akkor azt a vilák megvakítják vagy kezét, lábát megbénítják, vagy pedig nyállal megszurják a szívét, hogy szörnyet hal azonnal.

A viláknak rejtett szárnyaik vannak, melyekkel a felhőkre repülnek s ottan a mennykövekkel játszanak. A vilák vadásznak, gyönyörűen énekelnek és a sebeket gyógyítják titkos hegyi füvekkel. A vila ha beleszeret egy földi lénybe, annak ez a szerelem életébe kerül (s a vila megeszi szívét). A hősnek többnyire barátja lesz a vila, ki őt bajában megvédi és megmenti. A hős a vilának *«pobratim»* (fogadott fiúja) és a vila neki *«poszesztrima»* (fogadott nővére). Leghíresebb vila a szerb hősi költeményekben a *Ravijolja*, a ki híres énekesnő és a szerb nép hősnéje, Kraljevic Markónak a *«poszesztrimája»* és védnöke. Mikor a vila világra jön, akkor az anyának

MONTENEGRI NŐ.
Vastagh György rajza.

* **Vademberek az ökrökről.** Uj-Guineában, midőn legelőszőr ökröt láttak, az állatokról megosztott véleményük. Némelyek szerint az ökrök szellemek, mivel fejeiken lándzsákat hordanak, mások szerint azonban a fehér emberek feleségei lehetnek, mivel ők hordozzák a terhet, a mi Uj-Guineában az asszonyok kötelessége.

* **Fejedelemi mulatság.** Szent-Iván napján a régi franciaiknál különös szertartást folyt le Párisban a Grève-téren. A hatóság oldfőből tüzet rakatott, melyet virágfüzérékkel díszítettek, s melyet a király ünnepélyesen meggyújtott. A máglyában rakáltak voltak, továbbá kosarakban 24 macska és egy róka, melyek elevenen égtek el. Az ünnepet a sárga viaszgyertyákat vivő hatóságilag díszített viaszgyertyával gyújtotta meg a máglyát s mihelyt a macskák nyávogása megszűnt, eltávozott. A párisiak a hamut és szentet összegyűjtötték, mert szerencséhezónak tartották. Az ünnepet a város házin lakoma követte, melyen a király is résztvett. XIV. Lajos kora után ezt a szertartást csak egyszer-kétszer elvéve gyakorolták.

* **Az Egyesült-államok szentételepe**, számítások szerint, képes volna az egész földgömböt, még a jelenlegi népesség szaporodását is tekintetbe véve, 300,000 évig ellátni. Magában Pennsylvaniában évenként 680 millió mázsát termelnek s ennek az államnak kőszénbányája is elláthatná a világ-kereskedelmet 50,000 évig.

MIHAJLOVA N. OLGA.

Petőfi orosz fordítója.

Az orosz nők általában nagyon műveltek, s nemcsak hogy a szorosabb értelemben vett irodalomban, hanem a tudományokban is helyet tudnak maguknak kivívni. Csak nemrégiben olvastunk a *«Vasárnapi Ujságban»* egy orosz hölgyről, a ki a helsingfors-i egyetemen a matematika tudós tanára, azután meg egy másikról, a ki egy francia egyetemen az orvosi tudományok tudorává avattak fel s a ki cenzorait egész bámulatba ejtette tudományos készségével. Az orosz nőknek ilyen képzettsége, műveltsége mintegy hagyományos dolog, hiszen a jó példát egyik hírneves szármójuk, *II. Katalin* adta, a ki nemcsak hogy újsgót alapított, hanem annak igen szorgalmas és igen szellemes dolgozó-társa is volt, sőt azt sem vette szembe, hogy egy korabeli publicista, Fon-Vizin, polemikát kezdett vele, — ellenkezőleg: elfogadta a harezót és derekasán végig is verekedte azt.

Az itt bemutatott arckép eredetije, *Mihajlova (Csjumina) Nikolajevna Olga* (t. i. Mihajlovna, Csjumina Miklós leánya; Olga) szintén a nevezetesebb orosz hölgyek közé tartozik s minket magyarokat azért érdekelhet közelebről, hogy előszeretettel fordítja *Petőfi* oroszra. Nem érdektelen tudni, hogy mikép ismerkedtem meg vele, mert ez esetből egy kis tanulást is vonhatunk le magunknak az írói és szerkesztői lelkiismeretesség dolgában. A legelőkelőbb orosz havi folyóiratban, a *«Vjesznik Jevropy»*-ben látok egyszer két *Petőfi*-verset, aláírva: *O. M.* Elolvastván a fordítást, azonnal észrevettem, hogy az nagyon hibás, sőt az egyiknek eredetijét mai napig sem tudtam *Petőfi*-ben felfedezni (a másik, a mely felismerhető volt: *«Ha az Isten ekkép szólna hozzám...»*). Rögtön irtam a *«Vjesznik Jevropy»* szerkesztőjének, tudatva vele, hogy a fordítások nem jók. Két hét múlva kapok én aztán egy levelet *Gorod-Novgorodból*, a melyben egy előttem ismeretlen, *Mihajlova N. Olga* nevű hölgy tudatja velem, hogy a verseket ő fordította, hanem ő nem hibás abban, hogy a fordítás rosszul sikerült, mivelhogy ő — nem tudván magyarul — a *Francois Coppé* francia szövegét használta; annak a bizonyítékul pedig, hogy ő *Coppé*-től egy hajszálnyira sem tért el, másolatban megküldte a francia szöveget is. Már magában az meglepett, hogy valaki érdemesnek tartja magát ilyen, nálunk bizony *«csékélységnek»* tartott hibáért igazolni, de még nagyobb volt meglepetésem, mikor nemsokára Szent-Pétervárról, *Szaszjulevics* úrtól, a *«Vjeszt. Jevr.»* szerkesztőjétől kapok levelet, a melyben tudatja velem a *Petőfi*-fordítás ügyében a fordítóval váltott levelek, tárgyalások eredményét, és megköszöni nekem, hogy a tévedésre őket figyelmeztettem, a maga részéről felhozván mentségül, hogy lám *Puskín Sándor* is megjárta egy egyszer: a *Merimé* által kiadott szerb dalokat, — azt híven, hogy azokat *Merimé* eredeti szerbül fordította, — ő is lefordította oroszra, holott aztán kislült, hogy azok a *Merimé* eredeti szerzeményei voltak.

Ez már több volt, mint pusztán udvariasság s én azonnal irtam *Nikolajevna* Olga-nak, nemcsak sajnálkozva a felett, hogy tudtomon kívül egy hölgynek okoztam kellemetlenséget, hanem egyuttal felajánlottam neki, hogy majd én magyar költőkből, oroszul ugynevezett *«fehér versekben»* (azaz: nem rimelő sorokban) lefordítok neki néhány költeményt oroszra, a verslákat és idomokat leköltázom neki: ugy majd egészen jól fognak neki sikerülni a fordítások. *Nikolajevna Olga* örömmel fogadta ajánlatomat, minden levelében szinte superlatívusokban emlékezve meg *Petőfi*-ről, — s azóta tart köztünk a levelezés. Elküldtem neki orosz *«fehér versekben»* *Arany János* *«Rab golyóját»*, *Petőfi* *«Távolból»* és *Gyulai Pál* *«Hadnagy uram»* című költeményeit, — no meg — azon kívánságára, hogy tölem is szeretne valamit — az én *«Halál»* című versemet (természetesen: ezután is küldözgetek neki ilyen fordításokat), viszont ő is megküldte nekem ez évben megjelent *«Költeményeit»*, azzal a dedikációval, hogy *«Szabru*

po peru, gaszpagyinu Andreju Szabó sz esuvsztvom iszkrennej szimpatii ot vtora.» (Magyarul: *«Szabó Endre urnak, a toll aszerinti bajtársnak, őszinte rokonszerve jelével — a szerző.)* E költemények közül egy kedves kis dalt itt közlök:

Hálóban.

Megfogták a lepkeket a pajkos gyermekek:
A hálóban szegény vergődve repdesett
Hiába! nem bírta kimenteni magát,
Ereje elhagyta, kibúvott nem talált,
S még szárnyait is kitépték azon felül
S dévajul kiálták reája: nos — repülj!

— Hétköznapi gondok hálójá engemet
Egyp körül fogott — nem menekülhetek.
Vergődő lelkemnek szárnyát összetépték
És még azt kiáltja rám a profán népszé:
«Összeszedni erőd miért nem sikerül?
Im ott a kívánt cél, — repülj felé, repülj!»

Mihajlova N. Olga még egészen fiatal asszonyka, a mit arcképén kívül abból lehet kikalkulálni, hogy csak 1884-ben kezdett írni, férjhez pedig csak tavaly ment, mert azelőtt a lapokban még leány-nevét használta. Sok nyelvet beszél; — egyik levelében ugyanis azt írja, hogy mindegy neki, ha orosz, angol, francia vagy német nyelven küldöm is neki a magyar versek fordításait. En már csak udvariasságból is orosz nyelven küldtem neki azokat s mint írja: egészen jól megértett és felfogott mindent.

MIHAJLOVA N. OLGA.

s nem sokára várhat m valamelyik vers megjelenését. Eredeti és fordított verseken kívül szindarabok írásával is foglalkozik. Csak nem régen adtak tőle elő egy darabot, még pedig a legelőkelőbb szent-pétervári szinpadon, a *«Császári színházban»*. A darab czime: *«A próba»* s az orosz-francia háború idejében játszák. Annak idejében — mint a *«Novszti»* orosz napilapban olvastam — mulatságos dolog történt a darab előadása alkalmával; ugyanis a darabban egy von Drachenfels Ottó nevű német báró is szerepel s egyszer csak valahonnan Kronstadtból megjelenik Pétersvárot egy német báró, felkeresi a von Drachenfels személyesítő színezt és dühösen tudakozódik, hogy hol találhatja meg a darab szerzőjét, mivelhogy ő az a bizonyos Baron Otto von Drachenfels. Csak úgy tudták a németet lecsillapítani, hogy a legközelebbi előadásra egy szabad-jegyet adtak neki, hogy győződjék meg: mennyire nincs semmi sértő semmiféle Drachenfelsre nézve a darabban.

Mondjunk szíves *«éljen»*-t a derék orosz írónőre, a ki a magyar költőket megismerteti az orosz olvasó közönséggel. SZABÓ ENDRE.

A SZAMOJA-SZIGETEK.

Nagy riadalomnak volt okozója a lefolyt héten egy-Aucklandból érkezett távirat, mely a Szamoja

szigetekről megrendítő elemi csapás hírére hozta el. Márcz. 16-án éjjel óriási vihar tört ki az apiai kikötőben, mely két napig tartott s a kikötőben horgonyzó hét német és amerikai hajót a korallszirtekhez csapva, darabokra törte, úgy hogy a legénység közül csak kevésnek volt ideje menekülni s a többi ott lelte halálát a hullámsírban. Minden óvintézkedés céltalannak bizonyult; legelőbb az *«Eber»* német gőzös horgonyát szakította el a vihar, mely nyomban elmerült a mély vízben; azután az *«Adler»*-t kapta fel magára egy óriási hullám s pillanat alatt a szirtekhez vágta. Iszonyu volt a legénység küzdelme. Sokan a taktékozt tengerbe ugrottak, hogy uszva vergődjenek a partra, de csak kevesen érték célt. Mások a hajóköttelekbe kapaszkodtak, míg az árbozokat már elnyelte a víz; ezek nagy része is odaveszett. Legtovább daczolt a hullámokkal az *«Olga»*, de reggel a vihar ezt is zátonyra hajtotta. A kereskedelmi hajók közül a *«Péter Godfrey»* nevű bárka és több partihajó pusztult el.

Mély benyomást keltett ez a katasztrófa mindenütt a világon, s egyelőre még azokat a politikai érdekeket is háttérbe szorította, melyek feszülten irányulnak már hetek óta a szamoai bonyodalmak felé, hol a német érdekek most amugy is fenyegetve és válságon állanak, s épen ez érdekek védelme közben érte a csapás az apiai kikötőben horgonyzó német hajórajt. A Szamoja-szigetek a Csendes-tenger e meglehetősen felreosztott nagy sziget-csoportja, gyakran került szóba az utóbbi időben a lapokban. A németeknek Szédan óta annyira fölébredt hódítási vágya e esendes szigetesorpon is zavart idézett elő. A szigetesorpon legnevezetesebb részében, Upoloban, hol angolok, amerikaiak és németek meglehetősen nagy számmal telepedtek le, királyválasztás volt. *Matafu Malietoe* törvényesen megválasztott király ellenében azonban a német lakosság által felizgatott párt ellenkirályt választott. Az angolok és amerikaiak tiltakoztak ez ellen s mindkét nemzet rögtön hadihajókat küldött a sziget felé, mire Bismarck kijelentette, hogy a szigeten lakó németeknek és a német konzulnak eljárásért nem akar felelősséget vállalni és hajlandó a béke fenntartása végett engedményeket tenni, habár a szigeten a németek a leghatalmasabbak, mivel több száz kereskedőjük van itt s 40 német állomás is alakult és földbirtokuk közel 70,000 hold, míg az amerikai birtoka csak 10,000 holdra, az angoloké 8000-re terjed.

Most tehát a szigeten az alkotmányos monarchia bizonyos neme áll fenn, de nagyon korlátolt hatalmi körrel, a melynyiben Szamoja uralkodója csak a három konzul egyetértésével gyakorolhatja uralkodói jogait és pedig úgy, hogy mind a három nemzet, a német, az angol és amerikai külön államtanácsesal bir, mely öztük és szamoabeli törzs között fennálló viszonyokat szabályozza, a király közjöttével. A Malietoe királyval még 1884. nov. 10-én kötött német-szamoai külön szerződés értelmében pedig a német-szamoai államtanács öt személyből áll, még pedig három német és két szamoabeliből, s a király is köteles egy német titkárt és tanácsost venni maga mellé a kormányba, ki egyszersmind bíróság is eljár oly bűnügyekben, hol német felek szerepelnek, a hol pedig egyik pörös fél beunszólított, ott egy szamoai bíróval együttesen gyakorolja a bírói hatáskört. Polgári eljárás tárgyát képező ügyek ellenben diplomáciai uton intézettek el.

A nemzetközi viszonyok is oly értelemben lettek újabb szabályozva, hogy mindhárom hatalom kötelezte magát lemondani minden annexióról és biztosítani a szamoai kormány függetlenségét.

De hogy a három versengő hatalom viszonya nem sokáig lesz zavartalan egymáshoz, azt sejtetni engedi az a legújabban fölmerült fejlemény is, hogy a németek által pártolt Tamasese király ellen most megint az amerikaiak ingerelték fel a Matafu-Malietoe-párt embereit, ezeket fegyverrel látva el, formálisan a németek ellen uszították, úgy hogy sikerült nekik Apiaiban egy német konzul és német tengerészek partraszállását tényleg megakadályozni. E sérelem megtorlására Németország hajóhadat küldött Szamo-

moába, mire most aztán közbejött az a nagy elemi katasztrófa, mely a németek hajóit az apiai öbölben tönkretette, s pillanatra elnémította a politikai ellenségeskedéseket.

A Szamoa vagy *Hajós-szigetsorozat* a Fidzsi szigeteitől északra felel fekszik, a San Franciscóból Sidneybe vezető út mellett, s nagy része ma már ismert, különösen a három nagy sziget: Savaii, Upolo és Tutuila, melyek közt Upolo a legszebb és legtekintélyesebb, mivel rajta van Apia kikötő-hely, a mely a Csendes-óceánban a leglátogatottabb helyek közé tartozik. Az egész szigetsorozat, melyet 1722-ben fedeztek fel, de csak a jelen század második negyedében kezdtek figyelembe részesíteni, 55 négyzet mérföldre terjed, de igen termékeny és kellemes. Magas, egész 1300 méterig emelkedő vulkánikus hegyek vannak csaknem minden szigeten, a melyekről számos patak ömlik le a partokra s melyek oldalait hatalmas erdőségek borítják. Nagyobb állatok nincsenek a szigeten, kivéve az európaiak háziállatait, de madarak, rovarok s más apróbb állatok rendkívül nagy számmal fordulnak elő. A tropikus forróságát a gyakori esőzések nagyon enyhítik s a tavaszi orkánok kivételével az éghajlat kellemesnek is mondható. Az őslakók a polynéz és melanéz törzsek vegyülékai, ma már alig vannak 30,000-en s nagyobb részük az európai letelepültek szolgálatában áll. E nép igen szelíd, békés hangulatú és illetendő, de a mellett eszes és ügyes, művelődésre képes, habár munkálkodni nem szeret s a vidám élvezet kedvéért gyermek módjára mindenkor kész saját érdekeit kockáztatni. Emberhús-évs régebb időkben is ritkán fordult elő náluk, ma egészen ismeretlen, nagyobb részt gyümölcsökkel és gyökerekkel táplálkoznak, habár most már a baromfi-tenyésztéshez és földműveléshez is értenek kissé. A misszionáriusok divatba hozták köztük az európai öltözeteket, de azért, ha csak tehetik, az elmaradhatlan övön kívül mit sem hordanak s csupasz testüket különféle tollakkal, csapafogakkal és kagylókkal szeretik díszíteni; a tetovirozás és a test befestése általános szokás, különben testalkatuk szép és magatartásuk méltóságos. Házaikat, a többi polynéz törzsekétől eltérőleg, hosszas alakban s hajlott végekkel építik, hasonlóan a felfordított csanakokhoz, a fedeleit ezukornád-levelek, a falakat nappal félretolható kókusz szőnyegek alkotják.

Valóságos falvaik is vannak, melyekben a házak szabálytalanul szétszórtva, gyümölcsfák alatt állanak, de a köztük elvezető utcák tiszták; a legnagyobb épület a községház, mely egyuttal vendégház és templom is, rendesen szép réten emelkedik s igen szépen van díszítve. Régi pogány vallásuk, melyről a misszionáriusok igen sok figyelemreméltó dolgot jegyeztek fel, ma már legalább hivatalosan megszűnt, az őslakók nagyobb része protestáns, egy kis rész katolikusok.

Az európai gyarmatosok, mint már fentebb is említettük, főképp Upolo szigeten telepedtek le, mely sziget két ötöde a német csendes-tengeri gyarmattársaság birtokában van, mely itt mintegy 8000 hold földet művelt meg, főképp Apia szomszédságában, míg a többi területen kókuszdió- és pálmafák tenyésznek. A művelt földön kávét és gyapotot természetesen s e célból a Csendes-óceánra más szigeteiről hoztak be munkásokat, mivel e célra a benszülöttek alkalmatlanok. Magának a társaságnak mintegy 70 alkalmazottja van s ezenkívül számos önálló német kereskedő működik itt. A benszülöttek nagyobb része még mindig dolog nélkül él, mivel az áldott természet tömörkedő gyümölcsöt s ehető gyökert nyújt számukra s primitív hálóikkal is tömörkedő halat foghatnak. De azért a yam, banán, kenyérfa, kókuszdió, ezukornád és taro tenyésztése mindinkább terjed s majnem minden benszülött tart disznót, tyúkokat és más házi állatokat. Kézi ügyességük is nagyon kifejtett, különösen az asszonyok a papír-epifa kérgéből igen csinos szőnyegek s ruhákat készítenek és a férfiak kókuszdió-fából készült edényei s evőeszközei az európaiak figyelmét is méltán fölkelte. *Godeffroy*, a híres hamburgi kereskedő, ki a szigetsorozat legelőször létesített nagyobb kereskedelmi telepeket, egész sereg érdekesnél érdekesebb ethnographiai tárgyat hozott innen Európába, melyek jelenleg számos múzeumnak, különösen a berlininek és hamburginak, méltó büszkeségei.

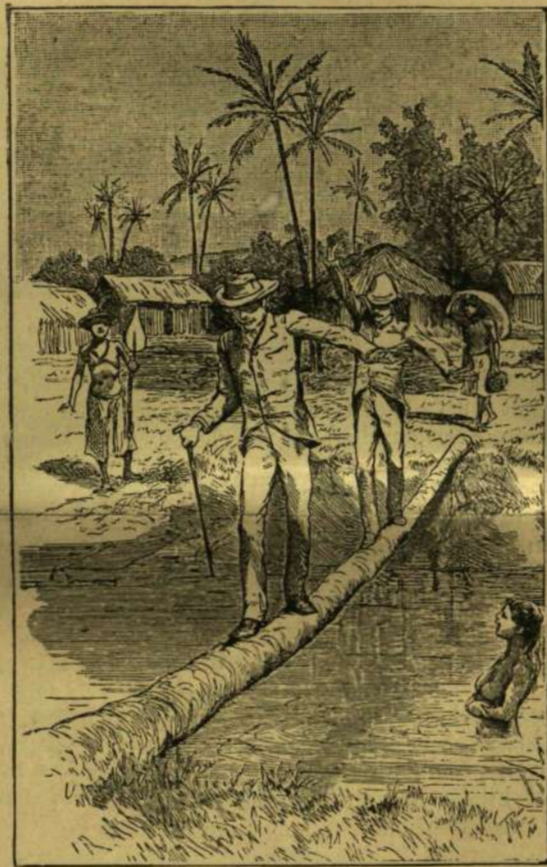
Apia szomszédságában is vannak korall-zátonyok, melyek a hajósokra sok veszedelmet hoz-

nak, a mint azt a márczius 16-án történt szerencsétlenség is igazolja, midőn a vihar következtében s a szerencsétlenség alkalmával a kikötőben közel 200 ember vesztette életét. De azért Apia még mindig a legkedveltebb kikötőhely a Szamoa szigetenek s folyvást sok hajó keresi fel. Maga a város fehérre meszelt, európai jellegű, piros cserépedellé ellátott házaival félkör alakúlag vonul el a parton s a pálmák zöld lombjaival együtt festői képet nyújt. A benszülöttek szürke, igénytelen kunyhói, melyek szétszórtan fekszenek, kevésbé jönnek előtérbe. Legvezetesebb épületek a városban a templom, messze kiemelkedő tornyával, a konzuli épület s a csödbe jutott *Godeffroy* czég romjából államsegéllyel alakított kereskedelmi s gyarmati társaság nagy kiterjedésű raktárai a *Mollin* nevű földnyelven, a hol volt egykor Malieto a király székhelye is. A gyarmati társaság lakóhelyein tul kezdődik a német városrészt, *Matafale*, melyben igen sok európai üzlet s vendégház van s ez Apia legélénkebb része. A *Matafale*-fok-nál kelet felé hajó-kalauz állomást létesítettek; itt van a Ruge és társa czég néhány épülete. A németek telepei különben nagyobb részt a városban kívül vannak s száraz időben eléggé járható utak kötik össze ezeket a telepeket a fővárossal.

A dus tenyésztéről és festői szép vidékeiről

KÓRUSZDIÓ-SZEDÉS.

ÁTKELÉS EGY PÁLMAFA-TÖRZSÖN.

A SZAMOA-SZIGETEK RÖL.

meltán híres sziget-csoporton, különben még nem alakult központi kormány mint a jelenleg felmerült politikai események következtében hinni lehetne. Legalább 10 külön önálló király uralkodik a kis területen s ezek alatt ismét csaknem minden községben egy-egy patriarkhális módon kormányzó főnök van, kik a királyoknak tanácsadói. *Matafa Malieto*, a kinek királyvá választása okozta a most kitört politikai zavart, csak Apia körül uralkodik és pedig már egészen európai módon, mivel hét alárendelt főnöke mintegy parlamenti testületet képez, mely az európai konzulok hozzájárulásával törvényeket alkotott s fejadót is hozott be. Magában veze tehát nagyon jelentékeny dolog, hogy ez a kis területen uralkodó fejedelem megmarad-e állásában avagy a németek kreatúraja győz: de az amerikaiak s angolok igen természetesen csak ürügyül használják fel ezt az esetet feltételezésből a németek ellen, kik nagy számuk s nagy földbirtokuk következtében jelenleg is majnem monopoliumot gyakorolnak a szamoai kereskedelemben s igen természetesen óhajtának az európai kormányok által még birtokba nem vett területet egészen német hatóság alá juttatni.

Képeink közül egyik bemutatja a Szamoalakók kedvelt tánczát, a Siva vagy ütőtánczot is. Ezt nők lejtik, vagy nem is annyira lejtik, mint inkább énekelik, felváltva, ma gyorsan, hol lassabban, miközben karjaik, kezeik és ujjai

kecses mozgásával ütök hozzá a taktust. Mások a tattu nevű hangszer csattogtatásával kísérik. Egyáltalán a tánczot nagyon kedvelik, talán csak a zöld kókuszdió levét szeretik még ennél is jobban, mely igen kellemes frissítő ital, s hogy ebbeli szenvedélyeiket kielégíthessék, a Szamoabeliek igen ügyes famászokká képezik ki magukat, a kik a legmagasabb pálmafáról is könnyű szerrel lehozzák a gyümölcsöt. De izletes italuk az ugynevezett *kava* is, melyet bizonyos szárított és porrá tört gyökérből nyernek, s ezzel még az európaiak is képesek olykor megbarátkozni, habár meglehetősen forrón isszák, és kissé zsiros ízű. Nagyon egészségesnek tartják, de bőven élvezve részegít.

Egy európai társaságnak Upoloban tett látogatására vonatkozik több más képünk, melyek a társaságnak egy pálmafatörzsből készült pallón való átkelését, lakásukra érkezését, az upoloi miniszterelnöknel, a benszülöttek *parainnak* nevezett nemzeti viselésében tett látogatásukat s egy általuk rendezett tánczmulatságot tüntetnek fel.

A Szamoa szigeteknél most történt nagy katasztrófa híre — mint tudjuk — Aucklandből érkezett először Európába. E szigetek egyik északi kikötőjét, mint a Szamoa szigetek és Európa közötti távirati összeköttetés utolsó álló-

a természet egész pazar bőkezűségével árasztja dús adományait emberre, állatra, s hol a föld művelés nélkül is táplálja a rajta lakót duzzadó emlelvél, ha egyszer a természet dühe kitör, még sokkal féltelenebbül pusztít és irt, mint a mérsékelt tartományokban. Az amerikai nagy forgószeklek, a tornádó-k hasonlíthatlanul felelme- sebbek, mint a mi európai viharaink. Abban az orkánban is, mely 1873 aug. 24-én Uj-Skócia partjait látogatta meg, száz és száz hajó jutott zátonyra vagy süllyedt a tengerbe.

Nagy orkánok dühöngtek a többek közt Nyugat-Indiában is időről időre, melyek közül elég ha felemlítjük az 1780. okt. 10-dikét, a mikor több angol és francia vitorlás hajó veszett oda ezer és ezer emberrel; az 1867. okt. 29. és 30-dikét, a mikor Szent-Tamásban a barometer másfél óra alatt 1.4 hüvelyknyi esett s a vihar 60—70 hajót ütött a parthoz, s a világító tornyot is lerombolta. Az akkor esett árok értékét több millióra becsülték.

Még rettenesebb katasztrófák színhelye majdnem évről-évre a Csendes-óceán, a kínai tenger. 1862. jul. 27-én, 1867. szept. 8. és 9-én és 1882-ben okt. 20-án iszonyu rombolásokat végzett a vihar a Philippini szigetenek, s a szárazföldön Tokio, Kanton és Makao városokban is.

Emlékeztess maradjon sokáig az 1886. deczemb. 7—9-diki óriási orkán is, mely nem kevesebb, mint 128 hajótörést okozott csak a tengeren,

szemtanának benyomásait ez emlékező vihar- ról, a ki a szerencsétlenség híreire segélyre siető hajók egyikén volt s kit csak a véletlen mentett meg attól, hogy nem volt maga is a vész színhelyén akkor, mikor a vad orkán két óra alatt Szent-Tamás kikötőjében hatvan különböző nagyságú hajót törönccsá, az angolok nagy vas postagőzöstől a kis parti naszádokig s több mint 500 embert fullasztó zivibe.

«A szerencsétlenség híre — írja a szemtanu — kapitányunk rögtön elhatározta, hogy megkísérli a segélyt. A jelenet első látása rémüllet töltött el. A kikötő szó szerint tele volt hajóroncsokkal s a mindenféle nagyságú hajókat a vihar ide-oda hajgálta benne. Nem kísérlem meg leírni az Európából ép akkor érkezett s utasokkal megrakott postagőzösek hajótörésének borzalma; hogyan iparkodtak a nyílt tengerre jutni, s hogyan merültek alá a város szemelátára, a nélkül, hogy emberi erő segíthetett volna bár csak a nőkön s gyermekeken is. Egyik gőzös elég szerencsés volt még idejében kiszállíthatni utasait. Sokat ezek közül később a vendéglőkben láttam panaszkodni, hogy egy fillér nélkül maradtak idegen földön, ezer mérföldre hazajóktól. Egy gazdag mexicói arájjával együtt sok kincsét elvesztette, melyek részben gyémántokból állottak s melyekről alaposan gyanította, hogy az óceán mértelen mélységeiben tünnek el.

«Különös említést érdemel egy spanyol tengerész, a ki az egész vihar alatt folytató a kikö-

mok őket is elnyelték s a kikötőmester holttestét két hú cseléde karjai közt találták meg, a kik partra iparkodtak őt vonszolni.

«Nem is merem említeni — írja az idézett szemtanu — a szél erejének némely példáját, nehogy szavahihetőséget ketségbe vonjak. Egy régi divatu búvárharangot, mely több mint kilenc mézást nyomot, s mely a kikötő egy szigeten maradt volt hátra, a szélvihar, vagy valami más természeti erő felkapott és több száz méternyire a vizen át a szárazföldre hajtott. Sok esetben kőházakat szört széjjel és fújt szerte a szél, követ kő után, míg semmi sem maradt belőlük a fundamentumon kívül, holott ugyanakkor tőlük pár lépésre álló könnyű alkotmányok épen maradtak. Néhány mértöldnyire délen, a Szent János szigeten egy ház fedelében lyukakat vettem észre, melyeket kerek és hosszúság, 30—40 fontos kővek okoztak, a miket a szél felragdott s a levegőn át idáig hajtott; s a kételkedő meggyőzésére ott is feküdtek a kődarabok az udvaron. Másfelől a fedelcserepek a házakról úgy furódtak bele a fába, mintha ágyúkból lötték volna ki. Az egész vihar alatt a levegő só-porral volt tele, mely a magasan, a dombon épült házak rejtkeibe is behatolt».

KOSSUTH LAJOS KÉT LEVELE 1849-BŐL.

A szabadságharc történetének megírásához szükséges adatok, daczára az eddig egybegyűjtött anyag terjedelmességének még ma sincsenek annyira együtt, hogy már a történetírás hűsége érdekében is örömmel nem időzőlőnk bármilyen kis adalékot, mely egy-egy kevésbé tisztázott vagy épen vitás részlet megvilágítására egy-egy sugárt vetni alkalmasnak mutatkozik.

Ilyen a Kossuth Lajostól származó s alább bemutatott két levél, mely még eddig tudunkkal nem jelent meg nyomtatásban. Az első Kossuth kormányzó korából való s francia nyelven van írva s *Bemhez*, az erdélyi hadak akkori főparancsnokához intézve, az akkori mozgalmas időket jellemző ily irányítással: «*Ott, a hol.*» Egy újabb okmány arra nézve, hogy a magyar kormány az akkor már fenyegető módon föllepített oláh hegyi fölkelőkkel szemben is a lehető legkiméltesebb magatartást kívánta tanúsítani s a csapatparancsnokok utasítva voltak, hogy minden kihívó lépéstől, mely ellenségeskedésre vezethetne, tartózkodjanak.

Az érdekes levél így hangzik:

Kivül:
9829
K. az ország kormányzójától
Bem altábornagy urnak
hivatalból ott a hol.

Belül, magyar fordításban:

Magyarország kormányzója Bem altábornagyhoz.

Arad 1849. aug. 8.

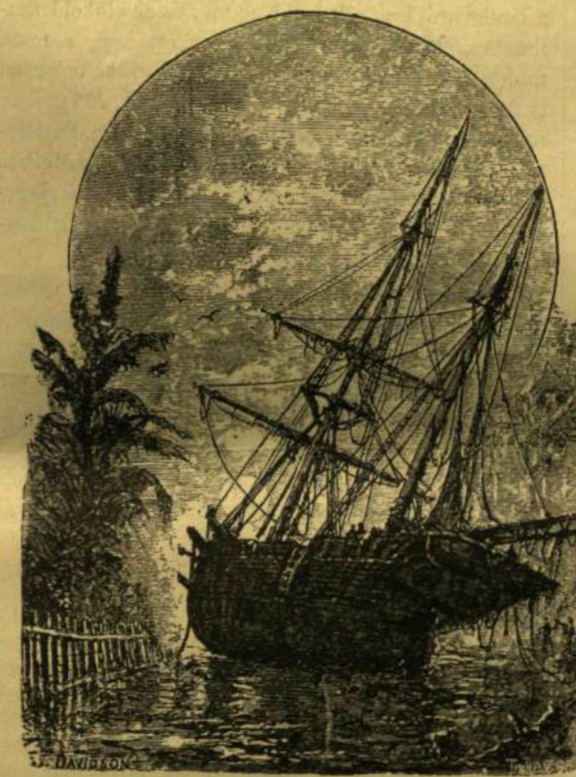
Van szerencsém értesíteni önt, hogy Balcesco ur, a román nemzeti párt teljhatalmu ügyvivője, nekem, mint a havasiaknál való megbízatása eredményét — egy Janku által aláírt okmányt adott át, melyben a vezérek ünnepélyesen kötelezik magukat, hogy a nép hangulatát előkészítik az unióra és hogy addig is, míg a nép erre egészen meg lenne nyerve, szoros semlegességet fognak megőrizni csapatainkkal szemben, míg a havasiak meg nem támadtatnak.

Ez ígéret következtében nem érintem rendeléssel küldtem Stein és Inezedy ezredes urakhoz, hogy csapataink tartózkodjanak minden támadó fellépéstől a havasiak ellen, nem érintem ezzel természetesen az osztrákok és oroszok elleni operációkat — egyébiránt nyílt parancsot küldtem Balcesco urnak, hogy azt addig is, míg a mondott rendelet megérkezik, alkalmazásba vehesse azon hadtestparancsnokokkal szemben, kik netalán a havasiak ellen küldetnének.

Fogadja, altábornagy ur, nagyrabecsülésem ismételt kifejezését.

Magyarország kormányzója
Kossuth Lajos.

A másik levél Lenkey ezredeshez van intézve, 12 nappal a vilgosi győzelem előtt, mikor már Schlick annyira előnyomult, hogy július hó 31-én a Tiszán hidat veretett, s hadtestével Szentes felé tartott, hol Lenkey is állomásozott július végén, de aztán Vásárhelyre vonult. Eleve ezimirata ez:

ZÁTONYRA JUTÁS.

HAJÓK A VIHARBAN.

A SZENT-ELM TÚZE.

és számos kisebb balesetet, az elveszett ember- életéről nem is szólva. 1883. jan. 25. és 26-dika és 1884. jan. 26-dika szintén vézetes napok voltak a hajósokra. Ép ugy 1882. okt. 24-dike a La-Manche csatornában. 1859. okt. 26-án veszett el a «Royal Charter» nevű angol hajó minden fedelzetlen levőkkel együtt. S még korábbi időkben is vannak elretentő adataink a tengeri veszedelmek szomorú krónikájából. 1703. nov. 26-án 300 hajó és 30,000 ember vesztette életét Anglia partjain. Csupán az angol flotta 13 hajói és 1500 embert vesztett, az eddystone-i világító torony ez alkalommal építőjével együtt áldozatul esett.

Hogy a hajótörések tehát épen nem ritkák, azt, fájdalom, csak e rövid összeállítás is eléggé mutatja. De még szomorubbán szól e mellett, hogy a hajótörésekben tönkrement hajók általánosan 2440 vitorlás és 173 gőzhajóra teszik. Az 1874. évben például, mely a nagyobb katasztrófákról közölt fentebbi rövid kimutatásban nincs benne, tehát még a jobb évek közé tartozik, mindössze 2174 hajó jutott tönkre, ezek közül 1179 zátonyra jutott, 393 pedig más hajókkal összetűzött, mint a hogy most a «Flandriai grófnő» nevű postagőzös a «Prinzessin Henriette»-tel, mely alkalommal Napoleon herceg is majdnem életét vesztette.

Ama rajzunkkal kapcsolatban, mely a *Tamás* ziharok egészen eltörpülnek azok mellett, melyek a tropikus vidékeken pusztítanak. Itt, hol

tőben a mentési munkálatot, a hol csak hallotta a segélyért könyörgők kiáltásait s a fuladók rimánkodásait, mig nem minden csónakját ott vesztette, egynek, a legkisebbnek kivételével, és számos derék emberét. Ekkor hallotta meg egy francia hajóskapitány segélykiáltását. Felszólította társait, hogy kövessék az egyetlen megmaradt csónakban, mely valódi játékszer volt a viharban. Senki sem merte kockára tenni életét. Ekkor ő egyedül ugrott bele és kimentette a beleje kapaszkodó francziát.

Ily jelenetek részletezése köteteket tölthetne meg. Egy amerikai brig kapitánya, kinek neje a fedelzetlen volt, s ki előre látta brigge pusztulását, legalább öt akarta megmenteni, a ki mindennél drágább volt neki. Sajkába szálltak hát, hogy a partra evezzenek, de alig tettek néhány evezőcsapást, a sajkákat elborította a hullám s férj és nő elszakadtak egymástól. Amaz elmerült, ez szerencsére még megragadhatott egy dán bárkáról elébe dobott kötélet, melylyel a fedelzetre húzták. De nem sokára a dán hajó is elmerült s az asszony megint a hullámok között tűnt el, végső erőfeszítésével küzdve a szél és a habok ellen, míg egy naszádból elébe dobott kötélet ismét megmentette s a partra húzta.

«A kikötőmester és a néger matrózok hősiességét közt tették e napon kockára életüket. Mentő-csónakokban egyre közlekedtek a part és a vész színhelye közt, nőket, férfiakat, gyermekeket szállítva. Végre a dühöngő hullá-

Előfizetési felhívás.

Lapunk azon t. előfizetőit, kiknek előfizetése már...

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEINK.

Negyedévre (april-június)
A Vasárnapi Ujság ... 2 frt - kr.
A Vasárnapi Ujság a 'Világkrónikával' együtt ... 50 *

A 'Politikai Ujdonságok'-hoz 'Magyar Gazda' című...

A 'Vasárnapi Ujság' újabb 'Női munka és divat'...

Lapunk kiadó hivatala a 'Pesti Hirlap' című...

A 'Vasárnapi Ujság' a 'Pesti Hirlap'-pal:
Egész évre ... 21 frt - kr.

T. előfizetőink szíveskedjenek az előfizetés megújításánál...

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatala...

Az Anker élet- és járadék-biztosítótársaság márcz. hó 28-án tartá 30-ik évi közgyűlését...

nyújtott elismerőleg hangsúlyozni, hogy a társulat a befektetéseknél szigorú ovatossággal jár el...

HALÁLOZÁSOK.

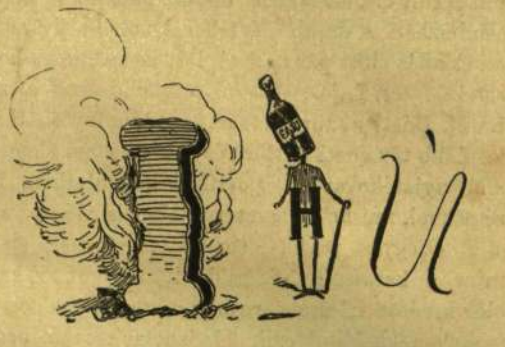
SZILÁDY JÁNOS, feketehegyi lelkész, a hazai református egyház lelkészi karának egyik legjelesebb tagja...

Elhunytak még a közelebbi napokban: VOCSINCSICS ISTVÁN, miniszteri tanácsos, a kereskedelmi minis-teriumban...

ÖZV. SOLTÉSZ KÁROLYNÉ, Miskolcz egyik legöregebb lakosa, 91 éves; 6 gyermeke, 29 unokája, és 20 déd-unokája...

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.
Bálój után. Csinos; de kissé hosszúra van nyújtva, bőbeszédű...

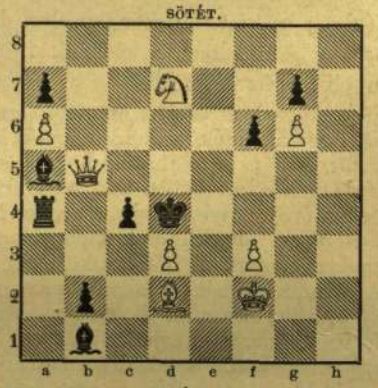
KÉPTALÁNY.

A 'Vasárnapi Ujság' 12-ik számában közölt képtalány megfejtése: Mátys az igazságos.

SAKKJÁTEK.

1541. számú feladvány. Weinheimer R.-től.

Világos indul a negyedik lépésre matot mond.

Az 1531. számú feladvány megfejtése. Jaspersen J.-től.

Megfejtés. (h2-5n világos futár áll.)
Világos Sötét
1. Bb2-f2 ... Ff4-h2: (a) 1. ... h6-h5

Az 1532. számú feladvány megfejtése. L'hermet R.-től.

Megfejtés.
Világos Sötét
1. Hc2-d4 ... t. sz.
2. V v. H mat.

Az 1533. számú feladvány megfejtése. Weinheimer R.-től.

Megfejtés.
Világos Sötét
1. Va1-e1 ... b5-b4 (a) 1. ... Kc4-c5

Helyesen fejtették meg: Budapest: K. J. és F. H. - Andorfi S. - Kovács J. - Az Erkel-sakk-társaság nevében...

HETI-NAPTÁR, április hó.

Table with 4 columns: Nap, Katholikus és protestáns, Görög-Orosz, Izraelita. Rows for 7th, 8th, 9th, 10th, 11th, 12th, 13th.

Holdváltásai: Holdtöltés 15-én 11 óra 35. pk. este.

Felolós szerkesztő: Nagy Miklós. (L. egyetem-tér 6. szám.)

Verfälschte schwarze Seide.

Mann verburne ein Münsterchen des Stoffes, von dem man kaufen will, und die etwaige Verfälschung tritt sofort zu Tage...

15. SZÁM. 1889. BUDAPEST. ÁPRILIS 14. XXXVI. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és egész évre 12 frt... POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt: fél évre - 6 *

HÁROM ÚJ MINISZTER.

Már korábban is, de szembeszökőbben a véderőről szóló törvényjavaslat tárgyalásakor vált érezhetővé annak szüksége...

Tisza Kálmán, mint Magyarország kormányának elnöke, nem csupán a kabinet általános politikáját volt hivatva vezetni...

Ily körülmények között, ily óriási elfoglaltság mellett volt kénytelen évek előtt, midőn gróf Szapáry Gyula leköszönt, még a pénzügyminiszteri tárczát is elvállalni...